

CENA N°

15 gr.

PRENUMERATA:
Miesięcznie we Lwowie 3 zł 30 gr., kwartalnie 9 zł 40 gr., z dostawą do domu i w całej Polsce z przesyłką pocztową 3 zł 60 gr., kwartalnie 10 zł 20 gr., zagranicą miesięcznie 5 zł 50 gr., kwartalnie 16 zł.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

Redakcja i Administracja
ul. Ossolińskich 15.
Telefon redakcji 32-19, w nocy 29-19.
Telefon administracji 19.
Konto PKO 140.561.
Adres dla telegramów: Kurjer Lwowski, Lwów.
Rękopisów nie zwraca się.
Redaktor naczelny przyjmuje: od 5-6 po południu.

Na obu półkulach...

(x) Na konferencji prasowej, jaka odbyła się onegdaj w Paryżu, wyraził min. Skrzyński ogromne zadowolenie swe z podróży do Ameryki. W szczególności nie tylko minister sam, ale i rząd będzie z niej zadowolony i niewątpliwie przyczyniła się ona do wzmocnienia prestige'u min. Skrzyńskiego nie tylko wewnątrz państwa (nie wyluczając zwalczających go niejasnym pomrukiem stronnictw) ale i na zewnątrz — w Europie całej. Ogromnie serdeczne przyjęcie, jakiego doznał min. Skrzyński ze strony prezydenta Coolidge'a świadczy o tem, że wizyta polskiego ministra spraw zagranicznych nie była wcale obojętną prezydentowi Stanów Zjednoczonych. Bo też każde wystąpienie min. Skrzyńskiego cechowała męska świadomość pozycji i niezłomna celowość przedsięwziętych przez niego prac. To też nie dziw, że wywarł on nie tylko duże wrażenie na rodakach w Ameryce, do których zbliżył się sercem, nie tylko zjednał żydów amerykańskich, jako rozumny inicjator „ugody“ polsko-żydowskiej (co zapewne nie przejdzie bez rezultatu pożądanego), ale zaimponował Amerykanom, zwłaszcza swoim zapatrywaniem na współpracę Ameryki z Europą. Ameryka chce rzekomo wejść w kontakt z Europą, ale radaby to uczynić z tą całą częścią świata — en bloc — nie z „klócaćmi“ się państwami. Ponieważ na taką koncepcję zupełnie szarmonizowanej Europy Ameryka musiałaby czekać niezawodnie długo, a nieufność między państwami naszego globu nie tak prędko zapewne minie, więc min. Skrzyński dał Amerykanom nieznaną dotychczas interpretację doktryny Monro'ego, dowodząc, że jest duża różnica między absolutyzmem europejskim Aleksandra I. a ustrojem demokratycznym współczesnej Europy.

Jeszcze jeden wzgląd, który przemawia za szybką współpracą obu półkul podkreślił min. Skrzyński, zwracając uwagę na niebezpieczeństwo grożące białej rasie ze Wschodu, co oznaczałoby koniec cywilizacji, której bronić pragną Amerykanie.

Podniesienie tych dwóch momentów, m. in. wystąpieniami uwypukliło dodatni obraz min. Skrzyńskiego jako nieprzeciętnego męża stanu, który wizytą swą w Ameryce nie tylko osiągnął powyższe re-

zultaty dla państwa naszego, ale też stał się inicjatorem zbliżenia amerykańsko - europejskiego,

Czyniąc zadość licznym życzeniom, które nas doszły z kół naszych Czytelników, zmieniamy z dniem dzisiejszym typ i format naszego pisma, zwracając „Kurjerowi Lwowskiemu“ dawną formę w nowej jednak szacie. Zreorganizowana redakcja daje gwarancję, że „Kurjer Lwowski“ nawiązując do dalszej dobrej blisko półwiekowej swej tradycji — przy uwzględnieniu wszelkich technicznych udogodnień — a redagowany nadal w duchu postępowo-demokratycznym będzie — jak za najlepszych czasów — ośrodkiem i wyrazem polskiej myśli publicystycznej, wolnej od wszelkich koterji i zaściankowych hasel. Wieje pism naszych w okresie powojennym poszła zbyt niewolniczo na lep jarmarcznej krzykliwości, jaskrawości i demagogii i były może wyrazem wyuzdania życiowego i życia z dnia na dzień społeczeństwa powojennego.

Powoli wraca życie społeczne do normalnych torów, mimo zmian, jakie narzuciły czasy powojenne. Wiele — jak się zdawało — zatraczonych ideałów odzyskuje swoje dobre walory, kinematograficzny rozwój wypadków ustępuje z wolna naturalnej ewolucji, płytkość dnia zamiera przed powagą gruntującej-

Wydawnictwo „Kurjera Lwowskiego“.

Dwie formułki na wypadek konfliktu polsko-niemieckiego.

Plan stworzenia strefy zdemilitaryzowanej.

Londyn, 17. 8. (PAT.) Sprawozdawca dyplomatyczny „Daily Telegraph“ donosi, że przy rokowaniach angielsko-francuskich w sprawie pakty bezpieczeństwa, omawiane były dwie formułki, na wypadek konfliktu niemiecko-polskiego.

Jedna z nich przewiduje, że plan traktatu arbitrażowego niemiecko-polskiego i niemiecko-czechosłowackiego będzie zaaprobowany nie tylko przez Francję, lecz wspólnie zagwarantowany przez Radę Ligi Narodów.

Drugą formułką przewiduje, że jeżeli wybuchnie wojna między Polską a Niemcami, rząd angielski będzie sam w możności rozstrzygnąć uprawnienia Francji.

„Daily Telegraph“ proponuje, aby na granicy wschodniej Niemiec stworzyć strefę zdemilitaryzowaną. W pewnych kołach istnieje zamiar, w razie, gdyby brak czasu nie pozwolił Niemcom wstąpić do Ligi Narodów, dać Lidze prawo zamianowania Niemiec swoim członkiem.

W tej myśli oddajemy pismo nasze w obecnej szacie opiece szerokiemi kół Czytelników.

— 00 —

przedstawicielem europejskiej myśli politycznej i jej dyplomatycznej racji stanu.

Do Czytelników!

Gen. Sikorski —
gen. Gourand.

Warszawa, 17. 8. (PAT.) General Gouraud nadesłał z Zakopanego na ręce ministra spraw wojskowych gen. Sikorskiego depesze, następującej treści: „W imieniu armji francuskiej proszę Pana, Panie Ministrze o przyjęcie w dniu Święta Żołnierza Polskiego najszczerzych życzeń dla Pańskiej pełnej patriotyzmu pracy i całej Armji Polskiej“.

Pan minister Sikorski odpowiedział na te depesze w sposób następujący: „Gorąco i serdecznie dziękuję za życzenia, nadesłane w imieniu Armji Francuskiej. Życzenia te żołnierz polski głęboko odczuje i oceni“.

— 00 —

Goście zagraniczni w Zakopanem.

Zakopane, 17. 8. W sobotę popołudniu przybyli do Zakopanego przedstawiciele armji zagranicznych z gen. Gouraud na czele. Gościom towarzyszyli generałowie Szeptycki i Kuliński.

Po przemówieniu starosty Strzelskiego i odpowiedzi gen. Gouraud odbyła się defilada kompanji podhalańskiej, poczem goście udali się do Doliny Kościeliskiej. Następnie przypatrywano się popisom tanecznym górali.

O godz. 13 odbyło się śniadanie w schronisku nad Morskim Okiem a o godz. 4 powrót do Zakopanego.

Notowania giełdowe.

Zurych urzędowy: Warszawa 93.00, N. Jork 5.15 trzy ósme, Londyn 25.0375, Paryż 23.975, Wiedeń 72.5625, Praga 15.27, Włochy 18.5375, Belgja 23.125, Budapeszt 72.45, Szwajcaria —, Holandja 207.60, Oslo 95.10, Kopenhaga 118.00, Sztokholm 138.50, Hiszpanja 74.30, Bukareszt 2.65, Berlin 122.21/32, Belgrad 9.225.

Dolar w wolnym obrocie w dniu 17. 8. w Warszawie 5.75 zł.

Dolar w wolnym obrocie w dniu 17. 8. we Lwowie 5.60 zł.

URZEDOWE NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ AKCJOWEJ.

Bank Związku Spółek Zarobkowych 7.50, Chodorów 3.40, Brugger 0.49, Cegielski 0.30, Modrzejów 2.60, Zieleniewski 10.75. — Tendencja słaba.

V Międzynarodowe Targi Wschodnie we Lwowie od 5 do 15 września 1925 r.

List marszałka Piłsudskiego do min. gen. Sikorskiego, na tle ustawy o organizacji najwyższych władz wojskowych.

(h.) Marszałek Józef Piłsudski nadał redakcji „Kurjera Porannego“ list, w którym wyjaśnia swe stanowisko w sprawie projektu ustawy o najwyższych władzach wojskowych, wniesionego do Sejmu przez ministra gen. Sikorskiego.

Dla wyjaśnienia swej roli w całej tej sprawie — bardzo często mylnie interpretowanej — Marszałek przytacza w dosłownym brzmieniu swój list, jaki wysłał jeszcze 29. II. 1924 r. do gen. Sikorskiego, a więc przed wniesieniem przez rząd do Sejmu projektu o najwyższych władzach wojskowych.

W liście tym czytamy następującą opinię Marsz. Piłsudskiego:

„Co się tyczy samego projektu, to streszczam krótko swą opinię. **Jest to bardzo nieudolne naśladowanie instytucji francuskich z zapomnieniem o radykalnej różnicy pomiędzy nami a Francją. Tam ministrem jest zmienny człowiek cywilny, do którego dostawiają gabinet.** Aby go uczył być trochę rozumiejącym wojsko, a właściwym ministrem wojskowym jest szef sztabu generalnego. U nas zaś ministrem jest zmienny także, lecz

oficer armii. Wobec tego ta przewaga, jaką dykrety we Francji dają generalnemu inspektorowi — generałowi, przewidzianemu na Naczelnego Wodza — nad szefem sztabu generalnego, czyni z Generalnego inspektora głównego oficera w armii, co jest w zgodzie ze zdrowym duchem wojska, którego jedyną racją istnienia jest zbrojna obrona państwa, a nie hocki klocki pokojowych intryg i burz w szklance wody przechodnych ministrów i gabinetów“.

A dalej stwierdziwszy, że sam niema zamiaru brania udziału w tych sprawach, Marsz. Piłsudski zaznacza:

„Powstrzymuję się od uwag szczegółowych co do projektu z powodu, że samą zasadę uważam za hocki klocki nie warte poważnego zastanowienia się nad nimi“.

Po przytoczeniu całej treści swego ówczesnego listu do generała Sikorskiego Marszałek Piłsudski na zakończenie wyraża swe ubolewanie z powodu „systemu kłamstw i niegrzeczności, którego tak często jest objektem“.

Odpowiedź ministra gen. Sikorskiego.

W sprawie powyższej gabinet ministra spraw wojskowych podaje następującą informację:

Opracowując i wnosząc swój projekt, miał minister Sikorski przed sobą projekt swego poprzednika gen. Sosnkowskiego, który był już zaopatrzony zapiskami pana marszałka Piłsudskiego. Powyższy fakt wyklucza zdaniem pana ministra oficjalne zwrócenie się do pana marszałka z projektem nowym. Pozostało tylko nawiązanie rokowań w drodze pośredniej. W chwili otrzymania listu z 29 lutego 1924 oświadczył pan minister: **Przykro mi, że na skutek nieporozumienia. Pan Marszałek uczuł się dotkniętym;** adiutantowi wytknąłem w całej tej sprawie niewłaściwe postąpienie, o czym mam zaszczyt niezwłocznie zawiadomić. **Raczy Pan Marszałek przyjąć wyrazy czci.**

Sikorski.

Powyższy ujemny wynik prób podjęcia dyskusji z panem marszałkiem **nie powstrzymał pana ministra od wysiłków, aby znaleźć formułę, umożliwiającą powrót pana marszałkowi do służby wojskowej** w charakterze wodza naczelnego na czas wojny. Były też czynione

POKÓJ CZY NIE-POKÓJ?

Paryż, 17. 8. (PAT.) Jak donoszą dzienniki, dotychczas nie ma potwierdzającej wiadomości, jakoby został zawarty pokój pomiędzy Francuzami a Druzami.

STRAJK W BERLINIE WZBIERA.

Berlin, 17. 8. (PAT.) Robotnicy budowlani odrzucili orzeczenie sądu rozjemczego, wobec czego strajk trwający od 5 dni, zaostriżył się.

HAKENKREUTZLERZE SPUDLOWALI.

Wiedeń, 17. 8. Zapowiedziane na dziś demonstracje uliczne Hakenkreutzerów przeciw kongresowi sjonistycznemu zostały przez dyrekcję policji zakazane.

w tym kierunku próby prezydium Rady ministrów, dokąd został też zaproszony pan marszałek Piłsudski. Prezes P. P. S. Barlicki proponował następnie ministrowi kilka zmian w projekcie, a minister zmiany te przyjął, uzyskując zgodę referenta komisji wojskowej i całej komisji.

W dalszej części swego listu marszałek oświadcza, że z gazet dowiedział się o udziale swym w manewrach, i że ogłoszone to zostało bez jego upoważnienia.

W sprawie tej zaznacza gabinet min. Sikorskiego, że dnia 14 lipca wystosował pan minister do pana marszałka pismo: „Mam zaszczyt podać do wiadomości, że wydałem rozkaz przeprowadzenia manewrów w terminach 11 do 13 sierpnia w rejonie Brody, i 18 do 20 sierpnia w rejonie na południowy wschód od Torunia. Kierownikiem na Wołyniu jest gen. Rozwadowski, na Pomorzu gen. Skierski. Prosząc uprzejmie o wzięcie udziału w tych manewrach, nadmieniam, że po ostatecznym opracowaniu organizacji manewrów przez sztab generalny, będzie ona przedstawioną Panu Marszałkowi. **Sikorski.**

Na pismo to nie było odpowiedzi. Notatka w jednym z pism o udziale pana Marszałka w manewrach, nie pochodziła od ministerstwa spraw wojskowych.

Czy układ polsko-węgierski zachwiany?

Budapeszt, 17. 8. (PAT.) Rada ministrów zajmowała się zakazem wwozu, wydanym przez rząd polski i w przeciwieństwie do pogłosek jakie się ukazały w prasie, **stwierdziła, że chociaż układ gospodarczy z Polską został już zawarty, to jednak dokumenty ratyfikacyjne nie zostały jeszcze wymienione.** Jeżeli więc Polska wydaje nawet zarządzenia gospodarcze, sprzeciwiające

Przegląd prasy.

Manewry nad Tamizą.

Lwów, 17 sierpnia.

(h) W ciągu ostatnich kilkunastu dni oczy i uszy całego świata cywilizowanego zwrócone były, w kierunku Londynu, gdzie dwaj dyplomaci potęgi Briand i Chamberlain, jako reprezentanci dwóch największych potęg w Europie, ustalali tekst odpowiedzi ententy na niemieckie propozycje w sprawie paktu gwarancyjnego.

Polska żyje obecnie pod znakiem manewrów. Słuszną dumą z rozwoju zbrojnego ramienia naszego, zdolnego odeprzeć wszelkie zakusy zewnętrznego wroga i płynące stąd zainteresowanie opinii publicznej przebiegiem pierwszych wielkich manewrów na Wołyniu, stało się powodem, że **poniekąd zanało uwagi poświęcono u nas przebiegowi wielkich manewrów dyplomatycznych nad Tamizą.**

A jednak, kto wie, czy od wyniku tych właśnie manewrów, prowadzonych przez tużów dyplomatycznych Anglii i Francji, nie zawisła pokojowa przyszłość Europy.

Jądrem zagadnienia, dokoła którego obracała się cała ta ostatnia wielka dyplomatyczna gra, była nietyte kwestja samej odpowiedzi na notę niemiecką, ile sprawa uzgodnienia poglądów rządów angielskiego i francuskiego na podstawowe zasady ewentualnego paktu z Niemcami.

Zupełne zabezpieczenie pokoju na Zachodzie i gwarancja granicy nadreńskiej — najzupełniejsze zaciemnienie sytuacji na Wschodzie, — granice polsko - niemieckie pod wielkim znakiem zapytania, a Francja skrepowana w niesieniu pomocy Polsce, — oto **zasadnicze tezy niemieckich propozycji. Tezy te znalazły niestety poparcie oficjalnych czynników angielskich,** wbrew stanowisku francuskiemu, słusznemu wychodzącemu z tego założenia, że pokojowi świata zagraża zarówno **plomień wojny nad Wisłą, jak i nad Renem.**

A jaki jest wynik narad londyńskich, gdzie właśnie starły się dwa sprzeczne poglądy polityczne Anglii i Francji? Niestety, rezultaty te — o ile już dziś sądzić można z oficjalnych komunikatów, pisanych stylem łamigłówek, oraz z różniących się głosów prasy — **nie są bynajmniej pocieszające.**

„Petit Journal“ stwierdza zupełnie niedwuznacznie:

„...nie zupełnie zostały wyjaśnione gwarancje Francji, dotyczące konwencji rozjemczych między Niemcami a wschodnimi sąsiadami. Anglia w tej sprawie nie zajęła jasnego stanowiska. Anglia wyraziła przekonanie, że pakt bezpieczeństwa, gwarantujący zachodnie granice, wydaje się zupełnie wystarczający (?)

dla bezpieczeństwa pokoju w Europie...“
Słusznie zauważa więc warszawski „Kurjer Poranny“:

„Uchodzi za rzecz pewną, że stanowisko Anglii, odmawiające Francji prawa do automatycznego pośpieszenia Polsce na pomoc bez uznania przez Radę Ligi Narodów, iż Niemcy dopuścili się napaści i bez wezwania państw Ligi do niesienia pomocy Polsce, zostało utrzymane. Jeżeli się zważy, że Niemcy mają otrzymać **stałe miejsce w Radzie Ligi i że Polska nietylko niema dotychczas szans uzyskania takiego miejsca,** ale małe ma widoki wejścia do Rady w wyniku wyborów na pełnym zgromadzeniu, **stanowisko Anglii jest równoznaczne z rozwiązaniem Niemcom rak...“**

W tej sprawie wejścia Niemiec do Rady Ligi Narodów słusznie uważa „Gazeta Warszawska“:

„...Wiadomość ta, jeśli jest prawdziwa, powinna wywołać odpowiednią akcję ze strony rządu polskiego. Jeśli Niemcy wejdą do Ligi i uzyskają w jej radzie stałe miejsce, to **bezwarunkowo powinna się takiego samego miejsca domagać Polska... Najzupełniejsza racja! Jedno tylko uznać musi przytem „Gazeta Warszawska“; oto, że tego miejsca w Radzie Ligi nie osiągnie polityka polska zwalczaniem instytucji Ligi Narodów,** a wszakże tego rodzaju taktyka była dotąd jednym z najważniejszych nakazów endeckiej ewangelji politycznej.

Zgodny chór prasy polskiej w sprawie wyników konferencji londyńskiej odnośnie do gwarancji na wschodzie, uzupełnia „Robotnik“:

„...Pisma francuskie, mówiąc o gwarancji na Wschodzie, wysuwają **skomplikowaną gwarancję przez Francję i Ligę Narodów.** Formuła ta jest na razie zupełnie niejasna...“ „...Widzieliśmy, jak z każdym dniem coraz większy panuje chaos w sprawie paktu nadreńskiego i bezpieczeństwa wogóle...“

Z zestawienia powyższych głosów widzimy niemał że **jednolitość poglądów prawie wszystkich odłamów polskiej opinii publicznej** na wynik konferencji londyńskiej.

Nazwaliśmy konferencję tą manewrami dyplomatycznymi. Istotnie nie była to jeszcze prawdziwa walka, gdyż wyniki odbytej konferencji nie mają mocy decydującej. Wedle ostatnich wiadomości telegraficznych, ustalony przez Brianda i Chamberlaina tekst odpowiedzi Niemcom, po zaakceptowaniu go przez Belgię i Włochy, ustalili termin wspólnego posiedzenia czterech mocarstw ententy i Niemiec, a tam dopiero rozegra się decydująca walka politycznych koncepcji.

Jednakże wynik manewrów dyplomatycznych nad Tamizą powinien się stać momentem ostrzegawczym dla Polski i Francji. Przed p. ministrem Skrzyńskim otwiera się pole do odegrania wielkiej roli dziejowej: wytlumaczenia czynnikom kierującym polityką światową, tej strategicznej zasady, że **obrona pokoju świata przez opuszczenie pozycji nad Wisłą i cofnięcie się do linii Renu** — nie zyska lecz straci na odporności.

Zasadnicze narady w Banku Polskim.

Warszawa, 17. 8. (Tel. wł.). Dowiadujemy się, że na wtorek (18) zwołane zostało **nadzwyczajne posiedzenie Rady Naczelnej Banku Polskiego.**

Zebrań to, w którym wezmą udział delegaci ministerstwa skarbu.

poświęcone będzie omówieniu **najpotrzebniejszych zarządzeń w związku z obecną sytuacją walutową.** W szczególności rozpatrywana będzie sprawa ewentualnego **ograniczenia kredytów oraz ogólna polityka walutowa Banku.**

Ku czci Reymonta.

Wierchosławice, 17. 8. (PAT.). W onegdajszej uroczystości na cześć Reymonta wzięli udział oprócz ministra **Stanisława Grabskiego** inni bardzo liczni **przedstawiciele rządu, wicemarszałkowie Senatu i Sejmu, przedstawiciele kilku stronnictw politycznych,** przedstawiciel **czechosłowackiej rolniczej partii Milutin,** przedstawiciel **Politechniki lwowskiej prof. Matulewicz,** przedstawiciele **Krakowa i Lwowa,** organizacji kulturalnych i oświatowych i inni.

O godz. 8.20 przybył Władysław Reymont do Bogumiłowa i w otoczeniu banderki krakowskiej na **6-konnym wozie krzewieziony został do Wierchosławic,** gdzie u wejścia do wsi przy bramie tryumfalnej powitał go reprezentant komitetu obchodu. Uczestnicy pochodu udali się do miejscowego kościoła, a po Mszy św. na polanę pod lasem. Tam wygłosili przemówienia bardzo liczni mówcy, którym gorąco podzięko-

wał Władysław Reymont za tak żywiołową manifestację.

Następnie odbył się pochód delegacji i uczestników obchodu przed Wł. Reymontem, stojącym na urzędzonym w tym celu wzniesieniu. Laureata obrzucono wielką ilością kwiecia polnego i składano mu cenne dary.

ANGIELSKI WILSON O STRAJKU MARYNARZY.

(Komuniści „pracują” też w Anglii). Londyn, 17. 8. (PAT.). Związek zawodowy robotników okrętowych postanowił ogłosić strajk z powodu obniżenia przez właścicieli okrętów skali wynagrodzenia. W porcie londyńskim i w Hull strajk rozpoczął się częściowo. Wilson, sekretarz Związków zawodowych marynarzy oświadczył, że **strajk jest podżegany sztucznie przez komunistów,** i wyraził zdanie, że zamierzone rokowania doprowadzą do pomyślnego rezultatu.

Powrót min. Skrzyńskiego do Warszawy.

Warszawa, 17. 8. (PAT.). Dziś o godz. 9.20 przybył pociągiem paryskim minister spraw zagranicznych p. Skrzyński. Powitany na dworcu przez pana min. Morawskiego, dyrektora departamentu Bertonięgo i wyższych urzędników ministerstwa

spraw zagr. Na dworcu był również obecny ambasador francuski w Warszawie p. Panaitou. O godz. 12 przyjęty został min. Skrzyński przez premiera, o godz. 1 objął urządowanie w M. S. Z.

SUKCESY WOJSK FRANCU-SKICH.

Fez, 17. 8. (PAT.). Wojska francuskie rozpoczęły na szeroką skalę akcję w kierunku odczyszczenia Tsouls. Artylerja i lotnicy ostro ostrzeliwują ośrodki nieprzyjaciół. Powstańcy wykazują chęć porzucenia pewnych punktów.

NOWY PLAN ROZBROJENIA MORSKIEGO.

Paryż, 17. 8. (PAT.). Według doniesień z Waszyngtonu tamtejsze koła rządowe zajmują się **nowym planem rozbrojenia morskiego,** który przewiduje zakaz budowy nowych okrętów opancerzonych i **ogranicza pojemność nowo wybudowanych okrętów wojennych do 10.000 ton.** Prezydent Coolidge zamierza podobno zwołać w tej sprawie nową konferencję.

NAWIĄZANIE STOSUNKÓW PRASY MAŁEJ ENTENTY Z PRASĄ POLSKĄ.

Sinaja, 17. 8. (PAT.). Dziś odbyło się trzecie plenarne posiedzenie konferencji prasowej Małej Ententy. Na posiedzeniu tem przewodniczący poszczególnych komisji zdawali sprawę z przebiegu prac komisji. **Powzięto rezolucję, aby prasowe komitety narodowe państw biorących udział w konferencji weszły w stosunek z organizacjami prasy polskiej.**

ORGANIZACJA PRASY MAŁEJ ENTENTY.

Sinaja, 17. 8. W dniu dzisiejszym zakończyły się prace konferencji prasowej Małej Ententy. Przyjęty statut stwierdza, pokojowe zamiary Małej Ententy. Postanowiono utworzyć w **Bukareszcie centralny komitet prasowy, a w Pradze i Białogrodzie komitety narodowe.** Na czele tych komitetów mają stać zawodowi dziennikarze. Wchodzić będą do nich również przedstawiciele biur prasowych ministerstw spraw zagranicznych.

Święto żołnierza polskiego.

(*) Obchód piątej rocznicy zwycięstwa Polski nad najeźdźcami ze Wschodu miał we Lwowie **charakter ściśle wojskowy.** W sobotę odbyło się o godz. 9 rano na wzgórzu Cytadeli uroczyste wzniesienie chorągwi w obecności **gen. Lindego** w zastępstwie dowódcy O. K., zastępcy wojewody, prez. **Neumanna,** kompanii honorowej piechoty, oraz delegacji wszystkich lwowskich pułków. Następnie **ks. gen. Bogucki** celebrował połowę Mszę św. i wygłosił okolicznościowe kazanie.

Popołudniu odbyły się pogadanki dla żołnierzy w koszarach, objaśniające istotę i znaczenie „**czudu nad Wisłą**”, w kinie garnizonowym i dwóch innych kinoteatrach bezpłatne przedstawienia dla żołnierzy. Uroczyste przedstawienie w Teatrze Wielkim poprzedziło odegranie hymnu narodowego i przemó-

Arcydzieła malarskie w poniewierce.

Cykl Sochaczewskiego niszczy pod schodami.

(*) Muzea miejskie we Lwowie, tak bogato zaopatrzone w cenne i rzadkie zbiory, cierpią wciąż na brak odpowiedniego pomieszczenia, które byłoby możliwe przy uzyskaniu **przynajmniej 15 nowych sal.**

Wspaniały cykl „Sybir” Sochaczewskiego, złożony z 126 obrazów spoczywa w magazynach pod schodami w kamienicy przy ul. Ossolińskich 3. Wszelkie starania dyr. Czołowskiego w kierunku wydobycia tych arcydzieł na światło dzienne, i udostępnienie ich oczom publiczności, nie odnoszą skutku.

Skąpa uroczystość.

Pamięci bohaterów z pod Zadwórze.

Lwów, 17. sierpnia.

W rocznicę bohaterskiego zgonu oficerów i żołnierzy poległych pod Zadwórzem urządził wczoraj Sokół Macierz nabożeństwo żałobne za ich dusze w kościele OO. Bernardynów. Przykro podnieść, że **staranność, z jaką zainicjowano tę manifestację nie szła w parze z udziałem publiczności i władz miejscowych.** Przed rzęsiście oświetlonym i strojnym w zieleń katafalkiem ze-

brali się przedstawiciele wojskowości, obrońców Lwowa, powstańców 1863 r., Związku Legionistów oraz Sokoła — natomiast **nie zjawiała się delegacja reprezentacji miasta,** ani liczniejsza publiczność.

Ludność Lwowa, którą ci nieustraszeni rycerze osłanili przed nawałą bolszewicką, **powinnaby umieć czynnie okazać cześć dla swych obrońców,** którą niewątpliwie w sercach chowa.

W Warszawie strajkuje

20.000 metalowców.

Warszawa, 16 sierpnia.

W Warszawie rozpoczął się 14 b. m. rano, strajk robotników prawie we wszystkich fabrykach metalurgicznych prywatnych i wojskowych. Strajkuje blisko 75% robotników metalowych, czyli 20.000 osób. Na wiecu strajkowym delegaci robotników składali sprawozdania z rokowań w ministerstwie pracy i opieki społecznej, na których nie doszło do porozumienia. Poszczególni mówcy zachęcali do **wytrwania w strajku.** W fabryce amunicji do karabinów robotnicy nie strajkują. Fabryka ta ma zostać przeniesioną na prowincję.

Drugie manewry polskie.

Manewry piechoty odbędą się od 18 do 20 bm. na Pomorzu. Obejmą one teren 3 powiatów na prawym brzegu Wisły, a to część toruńskiego, powiat Mokre i Kowalewo. Kierownikiem tych manewrów będzie gen. **Skierski,** inspektor armji, na której terenie toczyć się będą manewry piechoty polskiej. Wszyscy oficerowie zagraniczni, którzy byli obecni na manewrach wołyńskich, udali się na manewry Pomorskie.

Stwórzmy własne lotnictwo.

TYDZIEŃ LOTNICZY OD DNIA 6 DO 13 WRZEŚNIA B. R.

Jak się dowiadujemy, przygotowania do Tygodnia lotniczego (od 3 do 13 września b. r.) są w pełnym toku.

Komitet wojewódzki LOPP. we Lwowie zorganizował siedem komisji, na czele których stoją wybitni obywatele miasta. Komisje pracują nad wykonaniem bogatego programu tygodnia.

Ideą przewodnią każdej komisji jest, by dotrzeć do najmniej uświadomionych warstw i wzbudzić poczucie koniecznej ofiarności na cele LOPP.

Komisje nie pomina żadnych środków propagandy. Słowem, pismem, ekranem, przy pomocy samolotów, samochodów, radio, docierać będzie wezwanie do wszystkich obywateli miasta, by nie zwłóczęc, wstępowali w szeregi członków Ligi i składali na jej cele fundusze.

Komisje są ożywione wiarą, że nadchodzący Tydzień lotniczy przełamie obojętność i zdobędzie całą masę obywateli dla celów LOPP.

Lwów zawsze świecił przykładem!

Minister kanadyjski w Warszawie.

Warszawa. (Tel. wł.) Senator i minister kanadyjski Daudurand przybył 17 b. m. do Warszawy. — Jest to pierwszy delegat Kanady na zgrupowaniu Ligi Narodów. — Przybył on z Gdańska, gdzie podejmowany był przez komisarza generalnego Rzplitej polskiej, p. Strassburgera. W Warszawie minister Daudurand jest gościem rządu polskiego.

Z literatury i sztuki.

Sezon jesienny w warszawskim teatrze Narodowym rozpocznie „Damy i huzary” Fredry, a następną sztuką graną będzie „Hetman Żółkiewski” Brończyka (nagrodzony na konkursie teatrów miejskich). Danym on będzie na jubileusz Solińskiego, który w tym dniu kończy 50 lat pracy na scenach polskich. Podług zapowiedzi nowego dyrektora Kamińskiego, starać się on będzie trzymać linii wielkiej poezji romantycznej i wystawi „Don Carlosa”, „Dziady”, „Sen srebrny Salomei” i in. Następnie pójdą sztuki Zegadłowicza, Erbena (Agne) i SzańIEWSKIEGO.

Wśród pism książek.

„Przegląd Włóknisty”. Świeżo ukazał się numer 32 „Przeglądu Włóknistego” w Poznaniu. — Słowo wstępne, poświęcone srebrnemu jubileuszowi pracy wydawniczej p. A. Gustowskiego; „Prawdziwy jedwab i jego obciążenie”; „Przemysł włókienniczy a stosunki handlowe polsko-sowieckie”; „Zniesienie węg celnych a kłopoty naszego przemysłu jedwabniczego”; „Emigracja” przemysłu włókienniczego”; „Przemysł włókienniczy na Targach Wschodnich”; „O rozsze-

zрение naszych rynków zbytu”. Poza temi artykułami znajdujemy w nim obszerny pogląd na ceny rynkowe i szereg drobnych wiadomości, kronikę gospodarczą i ilustracje.

„Łot Polski”. Ukazał się numer sierpniowy (23) organu Ligi Obrony Powietrznej Państwa. Na bogatą treść jego składa się szereg doskonałych artykułów i zdjęć lotniczych. Po interesujących uwagach wstępnych znajdujemy sprawozdanie mjr S. G. Stebłowskiiego z genewskiej konferencji. Płk. F. Bołsuński w artykule „Meteorologia a żegluga powietrzna” poucza nas o przeszkodach, na jakie natrafia w przestworzach żegluga powietrzna. W dalszym ciągu interesującej ankiety „Drzewo czy metal?” zabierają głos pp. inż. W. Rumbowicz i dr. B. Dunin - Rzechowski, wypowiadając się za konstrukcją metalową w lotnictwie. Nowy silnik „Jupiter 400 MK” omawia ppłk. - inż. Z. Piłdowski, zaś o manewrach lotniczych w San Antonio pisze ppłk. Cz. Łupiński.

Numer zamyka bogata kronika międzynarodowa oraz nowela fantastyczna p. Janusza Wilatowskiego p. t. „Wieża nr. 13”. Do numeru dołączony jest biuletyn L. O. P. P.

OD EGIPTU PO JAWĘ.
(*) **Jadwiga Marciniowska: W upalnym sercu Wschodu.** Biblioteka „Iskier”, Książnica - Atlas, 1925, Lwów - Warszawa.

W sposób fejletonowy i impresjonistyczny zebrała autorka wrażenia swe z podróży po Egipcie, Indiach, Ceylonie i Jawie, w niewielkiej książeczce, ozdobionej ciekawymi ilustracjami. — Temat bardzo obszerny, który nie zmieściłby się w ramach książki, gdyby p. Marciniowska nie ograniczyła się wyłącznie do zewnętrznych spostrzeżeń i osobistych wrażeń, dzięki czemu jednak dziełko ma wartość bezpośredniej, chociaż z konieczności pobieżnej, obserwacji, oraz sumienności, polegającej na osobistym stwierdzeniu.

Rozporządza autorka dużym talentem **malarskiej spostrzegawczości i skłonnością do refleksji**, która pogłębia doznane wrażenia, co przy wdzięku opowiadania, szkicowanego lekko, bez przeładowania słowami i szczegółami, podnosi literacką wartość książki i podnieca zainteresowanie czytelnika.

Czyta się te wspomnienia, jak egzotyczną opowieść, a skreślone obrazy wstają w myśli, jakby

z natury czerpane. Styl jest łatwy i lekki, jednak wykwintny i piękny.

Równanie samochodowo-telefoniczne.
W POLSCE PRZYPADA 10 TELEFONÓW NA JEDEN SAMOCHÓD.

(1) Ameryka jest znana ze swego zamilowania do robienia wszystkich możliwych statystyk. Ostatnio „Western Electric Comp.” zestawiała ilość samochodów w stosunku do ilości telefonów. Wyniki są dość niespodziewane. W Ameryce jest w użyciu o dwa miliony więcej samochodów, niż telefonów, a mianowicie na 17.790.236 samochodów, wypada 15.369.459 telefonów. Podobny stosunek istnieje we Francji, gdzie jeździ 573.967 samochodów, a funkcjonuje 524.592 aparatów telefonicznych. Natomiast Anglia używa o 270.000 telefonów więcej, niż samochodów, podczas gdy w Australii stosunek jest mniej więcej równy. Zupełnie inaczej przedstawia się sprawa w Japonii i... w Polsce (co za dziwne zestawienie), gdzie na jeden samochód wypada przeszło dziesięć telefonów. Podobny stosunek istnieje na Węgrzech i w Niemczech.

ORYGINALNA „**BAJCE DUPUYA**” do bajcowania ziarna przed siewem, przeciw śnieci, murzu, gryzoniom i t. d. poleca jedynie **Jan Sudhoff** magazyn farb we Lwowie, ul. Akademicka 8. Wyłączna sprzedaż na całą Polskę, P. P. Kupcom opust. 2221

PAPIERY STANISŁAW ABL Legionów 11. 8265

KLAWIOL niszczy odciski i brodawki bezpowrotnie 1862 wyrob. Lab. Chem. Farm. Ap. Kowalski.

SMARY OLIWY PASY do maszyn, poleca najtaniej **L. HOSZOWSKI** LWÓW, AKADEMICKA 1. 3.

Bank Gospodarstwa Krajowego CENTRALA w WARSZAWIE, KRÓLEWSKA 5, załatwia wszelkie operacje bankowe, przyjmuje gotówkę na: a) rachunki bieżące oprocentowane podług umowy; b) asygnaty kasowe płatne okazialowi, oprocentowane od 9 do 12 proc. w stosunku rocznym, zależnie od terminu wypowiedzenia i c) na książeczki oszczędnościowe — na 9 procent rocznie. Za zwrot wkładów oszczędnościowych i spłatę procentu gwarantuje Skarb Państwa. 2184

ODDZIAŁY: miejski Sienna 17, w Andrychowiu, Białej (Bielsko), Białymstoku, Bydgoszczy, Cieszynie, Drohobyczu, Katowicach, Kołomyi, Krakowie, Lublinie, Lwowie, Łodzi, Oświęcimiu, Poznaniu, Przemyśle, Równem, Stanisławowie, Tarnowie, Wadowicach, Wilnie i Żywcu. Przedstawicielstwo w New-Yorku.

SINY KAMIEŃ I BAJCĘ do zboża przeciw śniedzii poleca **Ludwik Hoszowski** Główny skład farb i materiałów 2288 LWÓW, UL. AKADEMICKA 3. Tel. 669.

Specjalista chorób płuc, serca i żołądka **Dr. F. HAHN** 2245 LWÓW, GRÓDECKA 46. Tel. 834. Prześwietlenia Rentgenem. Leczenie Solluksem i lampą kwarcową.

Nauka i wychowanie. **WSPÓLNIA** do interesu kwiatowego w mieście sklep, własny ogród jarzynowy i kwiatowy, szklarnie, inspekta, mieszkanie, stajnia murowana. Interes o przeciętnym przychodzie 2000 do 3500 zł. miesięcznie. Potrzebny kapitał 1000 dolarów. Zgłoszenia do Administracji pod „Riviera włoska” 2070

Mieszkania. **STUDENCI** niższych klas, z dobrych domów, znajdują umieszczenie, troskliwa opieka zapewniona. Fortepian w domu. Zyblikiewicza 49 II. p. 2174

Poszukuję pokoju umiobowanego od zaraz. Zgłoszenia do administracji „Kurjera Lwowskiego” pod Nr. 2268.

Posady i prace. **BUCHALTER-KORESPONDENT** (polsko-niemiecki) z długoletnią praktyką i pierwszorzędniemi referencjami, kwalifikujący się do reprezentacji biura, przyjmie posadę tylko w poważniejszym przedsiębiorstwie. Zgłoszenia do admin. „Kurjera Lwowskiego” pod „Poważny”. 2235

APTEKA w Zabłociu koło Żywca poszukuje aspiranta (-tki) 2294

Różne. **1 złoty** każdą reperację złotniczą starannie wykonuje, Mandl, Kopernika 14. 2244

DNIA 11/4 1925 skradziono pieniądze oraz dowód osobisty wystawiony na nazwisko Popiuk Grzegorz Kuty nad Czeremoszem. 2302

UCZENICE szkół średnich znajdują umieszczenie i troskliwą opiekę przy inteligentnej rodzinie. Zgłoszenia Murarska 51 II. p. drzwi 9. 2303

ZAMIENIONO walizkę ręczną z dnia 4 na 5 lipca w pociągu pospieszonym z Krakowa do Poznania lub osobowym z Poznania do Torunia. Właściciel niech się zgłosi za zwrotem mojej walizki, adres: Toruń, ul. św. Jakóba 17, E Pincel. 2301

UNIEWAZNIA się skradzioną książkę wojskową na nazwisko Stefana Jackow w Hurniem p. Stryj. 2290

Popierajcie cele Towarzystwa Szkoły Ludowej.

Rozkład jazdy pociągów pospiesznych i osobowych
ważny od 5. czerwca 1925.

Ze Lwowa odchodzą:			Do Lwowa przychodzą:		
Przez:	Do	Czas odjazdu	Przez	Z	Czas przyjazdu
Kraków	Gieszyňa	7-40	Kraków	Gieszyňa	22-00
	Katowice	10-10		Katowice	19-05
	Piotrowic	8-25, 18-20, 20-55		Piotrowic	6-15, 8-20, 17-20
	Poznań	15-25 przez Katowice		Poznań	12-35 przez Katowice
	Żywca	0-05		Żywca	9-50
Bełżec-Rejowiec	Chełma	17-45	Rejowiec-Bełżec	Chełma	19-50
	Warszawy	14-10, 17-45, 23-15		Warszawy	8-00, 11-45
Przeworsk-Rozwadów	Łódź	17-15 p. Skarżysko	Rozwadów-Przeworsk	Łódź	7-50 Skarżysko
Warszawy	11-15, 19-30	Warszawy		8-45, 18-10	
Sapieżankę-Włodzimierz	Grajewo	10-10 przez Kowel	Włodzimierz-Sapieżankę	Grajewo	17-35 przez Kowel
	Kowla	18-50		Kowla	8-40
Krasne	Wilna	10-10 przez Kowel-Brześć-Białystok	Krasne	Wilna	17-35 przez Białystok-Brześć-Kowel
	Brodów	19-20		Brodów	9-20
	Podwołoczysk	9-35, 12-30		Podwołoczysk	12-00, 16-55
	Równego	18-55, 22-21		Równego	7-10, 16-20
Stryj	Tarnopola	6-30, 9-35 16-12 23-20	Stryj	Tarnopola	6-15 12-00 16-55 21-45
	Wilna	22-20 przez Sarny-Baranowicze		Wilna	7-10 przez Sarny-Baranowicze
Sambor	Zdobunowa	18-55, 22-20	Sambor	Zdobunowa	7-10, 16-20
	Borysławia	9-35, 19-25, 23-55		Borysławia	7-25, 16-00, 17-55
Chodorów	Ławoczne	6-30, 16-05, 17-05	Chodorów	Ławoczne	9-52, 22-10, 23-17 g
	Now. Zagorza	8-00, 23-45		N. Zagorza	7-00
Do:	Sianek	14-30	Z:	Sianek	10-00, 19-10
	Kołomyji	14-00		Kołomyji	12-10, 21-30
Do:	Sniatyna	9-40 10-05 20-00 23-00	Z:	Sniatyna	5-45 9-25, 17-00 17-30
	Stanisławowa	6-50		Stanisławowa	
	Jaworowa	7-05, 17-30		Jaworowa	7-30, 17-40
Do:	Podhajec	7-35, 17-08	Z:	Podhajec	7-50, 21-10
	Rawy Ruskiej	8-0		Rawy Ruskiej	8-25
	Stojanowa	6-50, 17-38		Stojanowa	9-20, 18-45

* Kursuje od 5. VI. do 31. VIII. w dniu poprzedzające święto rz.-kat. oraz w soboty z wyjątkiem 15. VIII.
Δ Od Rejowca pociąg pospieszny; † od Tarnopola pociąg osobowy. § Kursuje od 5. VI. do 31. VIII. w niedzielę z wyjątkiem 28. VI. oraz w święta rz.-kat. z wyjątkiem 15. VIII.